

V&G-aandachtspunten voor Label-C / EML-inspecties

Informatie vanuit het Rijksvastgoedbedrijf ten behoeve van de voorbereiding van inspectiewerkzaamheden

Documenteigenaar	Programma Label – C / EML
Opsteller	S.J. IJsselstijn - V&G adviseur
Versie	1.0
Datum	15 juli 2026

Dit document heeft als doel de opdrachtnemer vooraf te informeren over bekende veiligheids- en gezondheidsrisico's en aandachtspunten die relevant kunnen zijn voor de uitvoering van Label-C/EML-inspecties op Defensielocaties.

De aandachtspunten in dit document zijn gebaseerd op bekende gebouw- en locatierisico's. Tijdens de complex kick-off worden locatie- en gebouwspecifieke risico's met de opdrachtnemer besproken. De opdrachtnemer beoordeelt hoe deze risico's binnen zijn eigen veiligheidsmanagement worden beheerst, welke maatregelen noodzakelijk zijn om de inspecties veilig uit te voeren en instrueert zijn werknemers hierover. De opdrachtgever vergewist zich ervan dat passende maatregelen zijn getroffen.

De opname betreft een zintuigelijke inspectie.

Veiligheidsregels Defensiecomplexen

Op Defensielocaties gelden aanvullende veiligheids-, toegangs- en gedragsregels. Daarom geldt:

- Volg altijd instructies van Defensiepersoneel of locatiebeheer;
- Betreed alleen ruimten waarvoor toestemming is gegeven
- Respecteer lokale veiligheidsregels en verboden (bijlage 1);
- Gebruik uitsluitend aangewezen routes en toegangen;
- Meld onveilige situaties direct bij je begeleider.

Aanvullend gelden extra veiligheidsregels voor schietterreinen, munitiecomplexen, brandstofdepots en vliegvelden, zie hiervoor de uitgebreide beschrijving in bijlage 1.

Bekende gebouw- en locatierisico's

Asbest

Gebouwen en installaties van vóór 1994 kunnen asbest bevatten.

- RVB stelt de beschikbare Asbestinventarisatie rapport (AIR) ter beschikking aan de opdrachtnemer;
- De AIR vormt een belangrijke basis voor de voorbereiding van de inspectiewerkzaamheden;
- Ondanks de beschikbare informatie kunnen tijdens de inspectie onbekende of niet eerder vastgestelde asbestverdachte situaties worden aangetroffen;
- De opdrachtnemer beoordeelt welke beheersmaatregelen noodzakelijk zijn om de inspectiewerkzaamheden veilig uit te voeren. Indien aanvullende informatie of voorzieningen nodig zijn, vindt hierover afstemming plaats met de opdrachtgever.

Valgevaar

- Niet alle gebouwen beschikken over permanente voorzieningen voor een veilige daktoegang of bescherming tegen valgevaar;
- RVB stelt beschikbare informatie beschikbaar over de bereikbaarheid van daken en aanwezige veiligheidsvoorzieningen;

- Indien de beschikbare informatie onvoldoende is, beoordeelt de opdrachtnemer welke aanvullende informatie of maatregelen noodzakelijk zijn om de inspectiewerkzaamheden veilig uit te voeren;
- Indien voor de inspectie aanvullende voorzieningen of ondersteuning vanuit het RVB noodzakelijk zijn, wordt dit vooraf afgestemd.

Constructieve veiligheid

- Gebouwen kunnen leegstaan of in een zodanige bouwkundige staat verkeren dat beperkingen gelden voor het veilig betreden of inspecteren van (delen van) het gebouw;
- RVB stelt beschikbare informatie beschikbaar tijdens de kick-off over bekende constructieve bijzonderheden of beperkingen;
- De opdrachtnemer beoordeelt op basis van de beschikbare informatie en de actuele situatie welke beheersmaatregelen noodzakelijk zijn om de inspectiewerkzaamheden veilig uit te voeren;
- Indien aanvullende maatregelen of ondersteuning noodzakelijk zijn, vindt hierover vooraf afstemming plaats met de opdrachtgever.

Besloten ruimten

- Binnen gebouwen kunnen besloten ruimten aanwezig zijn;
- RVB stelt beschikbare informatie beschikbaar tijdens de kick-off over bekende beperkingen of bijzonderheden;
- De opdrachtnemer beoordeelt of betreding noodzakelijk is en welke beheersmaatregelen nodig zijn om de inspectiewerkzaamheden veilig uit te voeren;
- Indien aanvullende maatregelen of ondersteuning noodzakelijk zijn, vindt hierover vooraf afstemming plaats met de opdrachtgever.

Gelijktijdige werkzaamheden

- Tijdens de inspecties kunnen gelijktijdig andere werkzaamheden plaatsvinden;
- RVB stelt beschikbare informatie beschikbaar tijdens de kick-off, voor zover bekend, over gelijktijdige werkzaamheden die van invloed kunnen zijn op de veiligheid of uitvoering van de inspectie;
- De opdrachtnemer beoordeelt welke maatregelen noodzakelijk zijn om de inspectiewerkzaamheden veilig uit te voeren en stemt de werkzaamheden af met de betrokken partijen;
- Indien de situatie tijdens de inspectie afwijkt van de vooraf bekende informatie, wordt hierover overleg gevoerd met de opdrachtgever.

Periodieke V&G evaluatie

- Tijdens de periodieke overleggen tussen het RVB en de opdrachtnemer vormt V&G een vast agendapunt.

VEILIGHEID OP SCHIETTERREIN

- De Opdrachtnemer moet dagelijks, voor de aanvang van de werkzaamheden of bij wijziging daarvan, overleg plegen met de Opdrachtgever en/of de aangewezen/ verantwoordelijke veiligheidsfunctionaris van het terrein, met betrekking tot de terreingedeelten waarop gewerkt kan worden.
- De aangewezen/verantwoordelijke veiligheidsfunctionaris kan verlangen dat bepaalde werkzaamheden buiten de schieturen moeten worden uitgevoerd.
- Gevonden munitie of mogelijk andere gevaarlijke stoffen nietaanraken en onmiddellijk de aangewezen/ verantwoordelijke veiligheidsfunctionaris waarschuwen.
- De aangewezen/ verantwoordelijke veiligheidsfunctionaris kan in overleg met de Opdrachtgever werkzaamheden doen onderbreken en het personeel opdracht geven zich te verwijderen. De onvermijdbare kosten hierbij worden verrekend.
- De Opdrachtnemer brengt de geldende veiligheidsmaatregelen ter kennis van al het personeel dat ten behoeve van het werk voor de Opdrachtnemer op het terrein werkzaam is.
- Roken en open vuur is verboden op schietbanen.

VEILIGHEID OP MUNITIECOMPLEX, BRANDSTOFDEPOT

- De Opdrachtnemer moet ten minste twee dagen voor de aanvang van de werkzaamheden op een munitie complex, brandstof depot overleg plegen met de Opdrachtgever en/ of de beheerder van het depot of complex over de geldende richtlijnen en veiligheidsbepalingen.
- Het met brandstoffen of smeermiddelen bijvullen van machines mag uitsluitend plaatsvinden op de daartoe door de beheerder aan te wijzen plaatsen.
- De Opdrachtnemer brengt de geldende richtlijnen en veiligheidsmaatregelen ter kennis van al het personeel dat ten behoeve van het werk voor de Opdrachtnemer op het terrein werkzaam is.
- Roken en/of het gebruik van open vuur op het gehele complex is verboden, m.u.v. de daarvoor aangewezen plaatsen.
- Het gebruik van mobiele telefoons en of navigatieapparatuur is verboden.
- Voertuigen en gemotoriseerd bouwmaterieel, anders dan met dieselmotoren, zijn verboden.
- Roken en/of het gebruik van open vuur en het bij zich hebben van tabaksartikelen, aanstekers en lucifers is op het gehele complex is verboden, m.u.v. de daarvoor aangewezen plaatsen.
- Het gebruik van mobiele telefoons en of navigatieapparatuur is verboden.
- Voertuigen en gemotoriseerd bouwmaterieel, anders dan met dieselmotoren, zijn verboden.
- Het gebruik of bij zich hebben van ingeschakelde zend en ontvangstapparatuur (inclusief mobiele telefoons en navigatieapparatuur) - anders dan zend en ontvangstapparatuur die speciaal ontworpen is voor gebruik in EMP gevoelige omgevingen - is niet toegestaan binnen een afstand van 25 meter van opleglocaties, faciliteiten en opstelplaatsen.
- In buskruit magazijnen mag niemand voorwerpen bij zich hebben of gebruiken dan wel schoenen en kleding (conform EN 1149) dragen die vonken kunnen veroorzaken.

VEILIGHEID OP VliegVelden

De Opdrachtnemer draagt er zorg voor dat bij de uitvoering van het werk geen hinder wordt veroorzaakt aan het verkeer van vliegtuigen en overig verkeer in de ruimste zin des woord. Tevens draagt hij zorg dat de aanwijzingen van de Opdrachtgever betreffende het gebruik van het terrein als vliegveld, alsmede de aanwijzingen betreffende de omleggingen van het verkeer, in verband met het gebruik van de start- en rolbanen, strikt worden opgevolgd door of namens hem in te zetten personeel.

In het kader van het vorenstaande moet de Opdrachtnemer:

- Zich elke morgen met de Opdrachtgever in verbinding stellen voor het nemen van veiligheidsmaatregelen voor die dag;
- Zoveel mogelijk het gebruik van de rolbanen vermijden;
- Taxiënde vliegtuigen te allen tijde voorrang verlenen, waarbij een passeerruimte van ten minste 30 meter in acht moet worden genomen;
- Naar aanwijzing van de Opdrachtgever onderdelen van het werk afzetten en van een verlichting te voorzien;
- Op kruispunten van rolbanen en op door de Opdrachtgever nader aan te wijzen wegen, waarvan bij het transport ten behoeve van het werk gebruik wordt gemaakt een werknemer met een rode vlag plaatsen;
- Gebruik maken voor het transport, nodig voor de werkzaamheden op het vliegveld en overige terreinen van nader door de Opdrachtgever aan te wijzen wegen; en
- Start- en rolbanen en andere wegen op de vliegbasis welke bij de uitvoering van het werk

Veiligheidseisen op Defensie terreinen

worden gebruikt, door vegen enz. zorgvuldig vrijhouden van bouwstoffen als grond, beton, zand, puin enzovoort.

Alle rollend materieel wat zich binnen het start- en rijbaancomplex, c.q. het landingsterrein bevindt, zowel in als buiten gebruik, dient te zijn voorzien van een vlag of zwaailicht volgens een door de Opdrachtgever op te geven model. Op de startbanen en op een 150 meter brede strook ter weerszijden van de startbanen mogen zich geen personen of voertuigen bevinden zonder uitdrukkelijke toestemming van de Opdrachtgever.

De vorenstaande verplichtingen dienen door de Opdrachtnemer ter kennis worden gebracht aan het onder hem ressorterend personeel, ongeacht de duur van hun aanwezigheid. In alle keten, loodsen en andere onderkomens alsmede in de voertuigen, welke bij de Opdrachtnemer op het vliegveld in gebruik zijn, moeten voor de duur van het werk afschriften van deze verplichtingen op een in het oog vallende plaats zichtbaar aanwezig zijn.

Ten aanzien van de indeling en het gebruik van het werkterrein geldende volgende beperkingen:

- Gieken van kranen e.d. moeten elke dag voor het einde van de werktijd worden gestreken.
- Binnen 50 m van de startbaan en rolbanen dienen tijdelijke ontgravingen c.q. ophogingen dagelijks voor het einde van de werktijd te zijn aangevuld c.q. verwijderd tot aan de oorspronkelijke maaiveld hoogte.
- Afzettingen, bouwhekken e.d. mogen dagelijks niet eerder dan aan het begin van werktijd worden verwijderd of verplaatst en dienen dagelijks voor het einde van de werktijd op de oorspronkelijke plaatsen in goede staat te worden aangebracht.

In een start- en rolbanengebied moet de Opdrachtnemer ter stondzorg dragen voor het verwijderen van de vervuiling door bouwactiviteiten.

Indien de Opdrachtnemer een door de Opdrachtgever gegeven opdracht of een aanwijzing van de Luchtverkeersleiding ten aanzien van het schoonmaken niet direct opvolgt kan de Opdrachtgever deze werkzaamheden door derden laten uitvoeren zonder dat hiervoor een in gebreke stelling nodig is, de daaraan verbonden kosten komen voor rekening van de Opdrachtnemer.